

ELS LLIBRES I LES COSES

IGNASI ARAGAY

El fracàs del Quixot català de Rusiñol

Com explicava fa uns dies Toni Soler, l'humor català té una tradició frondosa. El Rusiñol escriptor en forma part amb lletres d'or. A partir del 1909 va dedicar-se amb ironia i esperit crític a analitzar les relacions de Catalunya amb Espanya i, de passada, a repartir lletres als noucentistes. La deliciosa novel·la *El català de la Manxa*, paròdia del Quixot, forma part d'aquest cicle. *L'Avenç* recupera ara el llibre en ocasió del centenari de la seva publicació, amb epíleg a càrrec de Margarida Casacuberta. El text no ha perdut la frescor i, gràcies al gir polític actual, ha guanyat un renovat sentit.

El català de la Manxa que s'inventa Rusiñol és un obrer barceloní empatxat de literatura revolucionària que, fugint de la Setmana Tràgica, on malgrat el seu pacifisme se li ha escapat la mà, es refugia amb la dona escarràs i el fill adolescent al poblet manxec de Cantalafuente, polsegós, de color de suro, on l'acull un excompany revolucionari, l'Ignasi, que hi porta temps establert, regenta el cafè i ja li ha passat la febrada utòpica.

L'amic, però, hi arriba imbuït de la fe insubornable en el progrés i la igualtat, en la "ideia", amb la secreta missió de canviar aquella gent sòbria, somorta i resignada, gent del "Dios dirá" i del "¿pa qué?". Encogat i dogmàtic, una estranya digestió de Marx, Proudhon, Kropotkin i companyia – "llibres de cavalleria social", en diu Rusiñol–,

GETTY IMAGES

RUSIÑOL FA UNA PARÒDIA DEL QUIXOT DE CERVANTES I UNA AUTOPARÒDIA DEL CATALANISME POLÍTIC

L'han embriagat. No toca de peus a terra. Progrés, Renovació, Alba, Ideals, Esdevenidor. Aquests són els gegants de la seva fantasia. "Sóc determinista i monista. Monista és la religió dels que cerquem per la Raó els tres ideals: Veritat, Formosor i Virtut! És l'única religió comprovada per la ciència".

S'instal·la, esclar, en un molí per mecanitzar-lo. La seva obsessió de proselitista emancipador d'homes el porta a topar amb tots els homes: amb el culte i ranci Juan Antonio

Ruiz y Pérez de Castrovido, administrador del senyor del poble; amb el capellà socialista; amb en Frascuelo, torero frustrat; fins i tot amb l'amic Ignasi. I el seu fill, en Joanet, aviat passa a ser en Juanillo i s'aficiona a les corrides... Deixem-ho aquí.

El cas és que l'afany modernitzador i regenerador d'aquest Quixot català, metàfora autoparòdica del catalanisme incomprens a les Espanyes, s'estavella amb la realitat d'una Espanya al·lèrgica al canvi, feliç de ser com és i cansada de veure una gent que parla una llengua estranya i no es cansa mai de voler transformar-la. Els sona? ¿Potser estem escrivint avui el final definitiu del llibre de Rusiñol quan, per fi, el Quixot català assumeix la seva derrota? ➡

CÒMIC

ISRAEL PUNZANO

Les dificultats d'estar casada amb un... superheroï

L'editorial nord-americana Boom! Studios ha aconseguit en poc temps fer-se un lloc en l'atapat mercat de còmics dels Estats Units. Amb seu a Los Angeles, va néixer el 2005 i va ser pionera en la comercialització del còmic digital. El seu catàleg està especialitzat en els gèneres més populars: el terror, la ciència-ficció, la fantasia i el superheroic. Un dels seus puntals actuals és la versió en vinyetes de l'extraordinària sèrie d'animació *Adventure time*. Però el millor exemple de la seva empenta és la sèrie curta *Supurbia*, una excel·lent obra d'humor escrita per Grace Randolph i dibuixada per Russell Dauterman. Sovint els còmics humorístics perden tota la gràcia amb la traducció: afortunadament, *Supurbia* és una de les excepcions. Aquí els protagonistes

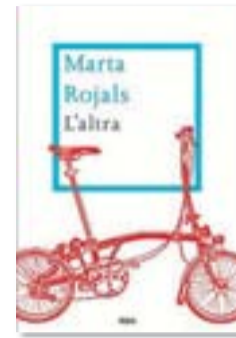
no són els superherois, sinó les seves parelles, a vegades tan singulars com els seus companys. És el cas de Helen Heart, àlies Inferna, una supermalvada reformada que conviu amb el Soberano, el superheroï més poderós del planeta –inspirat en Superman– i líder de La Metalegión. Tots els components del grup són veïns d'un barri residencial que sembla sortit de *Mujeres desesperadas* i intenten fer una vida normal quan pengen les capes a l'armari. Com que *Supurbia* no té més pretensió que fer passar una bona estona, el resultat és rodó: aquestes històries provoquen riallades. ➡

SUPURBIA
GRACE RANDOLPH I RUSSELL DAUTERMAN
NORMA EDITORIAL
200 PÀG./16,50 €

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] **L'altra**
MARTA ROJALS
La Magrana
336 pàgines i 17,99 € 1/11

[2] **Desig de xocolata**
CARE SANTOS
Planeta
432 pàgines i 21 € 8/4

[3] **Wonder**
R.J. PALACIO
La Campana
420 pàgines i 14 € -/80

[4] **Primavera, estiu, etc.**
MARTA ROJALS
La Magrana
368 pàgines i 20 € 2/164

[5] **Estimada vida**
ALICE MUNRO
Club Editor
352 pàgines i 22,90 € -/54

NO-FICCIÓ

[1] **115 dies a l'Ebre**
ASSUMPTA MONTELLÀ
Ara Llibres
296 pàgines i 19,90 € 3/11

[2] **9N2014**
JAUME BARBERÀ
Edicions B
150 pàgines i 15 € 1/4

[3] **Cuina amb Joan Roca**
JOAN ROCA
Planeta
372 pàgines i 24,95 € 4/2

[4] **Anatomia d'un...**
GERMÀ BEL
Destino
360 pàgines i 19 € -/22

[5] **Tranquils i atents...**
ELINE SNEL
Kairós
152 pàgines i 19,50 € -/42

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] **Las tres bodas...**
ALMUDENA GRANDES
Tusquets
790 pàgines i 22,90 € 1/5

[2] **La noche soñada**
MÀXIM HUERTA
Espasa
356 pàgines i 19,90 € 1/5

[3] **La analfabeta que...**
JONAS JONASSON
Salamandra
416 pàgines i 19 € 7/5

[4] **El valle del asombro**
AMY TAN
Planeta
688 pàgines i 22,50 € -/7

[5] **Confusión de...**
STEFAN ZWEIG
Acartilado
112 pàgines i 12 € -/10

NO-FICCIÓ

[1] **La gran desmemoria**
PILAR URBANO
Planeta
864 pàgines i 25,90 € -/1

[2] **Yo fui a EGB**
JAVIER IKAZ / JORGE DÍAZ
Plaza & Janés
256 pàgines i 18,90 € 1/22

[3] **El mundo en tus manos**
ELSA PUNSET
Destino
254 pàgines i 21 € 2/3

[4] **La jungla de los listos**
MIGUEL ÀNGEL REVILLA
Espasa
256 pàgines i 19,90 € 2/13

[5] **Puedo prometer y...**
FERNANDO ÓNEGA
Plaza & Janés
336 pàgines i 19,90 € -/24

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat